

II. SITUAČNÁ ANALÝZA

II.1. Poloha, minulosť a prírodné podmienky

II.1.1. Poloha

Obec Dunajská Lužná sa nachádza na úrodnej Podunajskej rovine, ktorá je súčasťou Podunajskej nížiny, na rozlohe 2695 hektárov.

Leží 15 km juhovýchodne od Bratislavy na oboch stranách štátnej cesty č.I/63(E575), ktorá spája Bratislavu s Komáromom.

V rámci sídelnej štruktúry Bratislavskej sídelno-regionálnej aglomerácie zastáva funkciu sídla s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou.

Podľa územného a správneho usporiadania vyššou územnou jednotkou pre Dunajskú Lužnú je okres Senec.

Najvyššiu územnú jednotku pre obec Dunajská Lužná predstavuje Bratislavský samosprávny kraj.

Vzťahy obce k vyššej územnej jednotke vyplývajú z polohy jej územia vzhľadom k Bratislave a k jej prilahlým územiám. Sú medzi nimi zreteľné obojsmerné vzťahy tak v komunikačných väzbách a územnotechnických faktoroch, ako aj v sociálnoekonomickej sfére a v krajinnoekologických záujmoch oboch území.

V hierarchickej štruktúre osídlenia SR plnila obec aj v nedávnej minulosti funkciu strediskového sídla miestneho významu.

Pri vytvorení novej štruktúry sídiel Slovenskej republiky pre účely Národného strategického referenčného rámca SR pre roky 2007-2013 sa obec stala kohéznym pólom rastu v záujmovom území inovačného pólu rastu, ktorým je Bratislava.

Obec dostala kód významu 113, čo znamená :

- mikroregionálne centrum záujmového územia inovačného pólu rastu, vymedzeného jadrovým pásom ťažiska osídlenia 1.stupňa a
- záujmové územie inovačného pólu rastu celoštátneho až medzinárodného významu.

Dunajská Lužná je cestou č.I/63 prechádzajúcou stredom sídla prepojená severozápadným smerom na Bratislavu a juhozápadným smerom na Šamorín, Dunajskú Stredú a Komárno.

Železničnou dopravou je obec prepojená na vyššie územné jednotky so zástavkou Nové Košariská, ktorá leží 1,5 km severne od centra.

(Územný plán obce Dunajská Lužná)

II.1.2. Minulosť obce

Obec Dunajská Lužná vznikla 1.1.1974 administratívnym zlúčením troch samostatných obcí Jánošíková, Nová Lipnica a Nové Košariská, ktoré dnes tvoria miestne časti obce.

Obec **Jánošíková** sa spomína v roku 1258 (Dyenis). Prešla z majetku hradu Bratislava do vlastníctva kláštora benediktínov na Hore sv.Martina (Pannonhalma). Koncom 18.storočia patrila náboženskej základine. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom. Po druhej svetovej vojne bolo nemecké obyvateľstvo vysídlené.

Kostol Povýšenia sv.kríža, pôvodne sv.Bartolomeja apoštola, pochádza z roku 1797.

Obec **Nová Lipnica** sa spomína v roku 1230 (Torch). Patrila hradu Bratislava, neskôr vystriedala viacerých majiteľov. Od 16. storočia patrila časť obce panstvu Malinovo (Eberhard), časť panstvu Svätý Jur. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom. V rokoch 1683 -1720 značne utrpeli tureckými nájazdmi a stavovskými povstaniami.

V 1. polovine 18. storočia dosídlili obec kolonisti z Korutánska, ale nemecké obyvateľstvo do tejto oblasti prišlo z alpských krajín už v 13. storočí.

Nové Košariská – obec sa písomne uvádza v roku 1258 (Mysser). Patrila hradu Bratislava. Od roku 1293 patrila jej časť bratislavskému richtárovi Herculinovi a od roku 1349 richtárovi Jakubovi. V 16. storočí pripadla časť obce panstvu Malinovo (Eberhard) a časť panstvu Svätý Jur. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a aj ich zdecimovali turecké nájazdy a stavovské povstania.

V prvej polovici 18. storočia sa tu usadili kolonisti z Korutánska. Po 2. svetovej vojne bolo nemecké obyvateľstvo zväčša vysídlené.

Kostol sv. Martina, pôvodne gotický bol prestavaný v barokovom štýle okolo roku 1730. Po požiari v roku 1852 sa využíva len jeho polygonálne presbytérium, ako kostolík.

Klasicistický kostol (evanjelický) pochádza z roku 1814.

(Encyklopédia miest a obcí Slovenska)

II.1.3. Prírodné podmienky

Územie patrí z geomorfologického hľadiska k Podunajskej rovine. Ako celok predstavuje rovinu s nepatrnými výškovými rozdielmi. Výška terénu sa pohybuje v rozmedzí 120 – 130 m nad morom. Väčšina územia katastra sa nachádza na vyvýšenej časti Žitného ostrova na tzv. agradačnom vale, ktorý sa zvažuje na obe strany, a to smerom k Dunaju i k Malému Dunaju. Ku dnešnej konfigurácii terénu riečnej siete a morfológii krajiny prispel svojou činnosťou aj človek výstavbou hrádzí a kanálov.

Rieka Dunaj a vodná nádrž Čunovo, horná časť vodného diela Gabčíkovo je od zastavanej plochy obce vzdialená 3-4 km, ale katastrálne územie časti Nové Košariská siaha až po koryto Dunaja.

Dve umelé vodné plochy „Malá voda“ a „Piesková jama“ sa využívajú na lov rýb a rekreáciu.

Pôdy sa tu vyskytujú prevažne fluvizeme karbonátové a typické na fluvialných zahlienených štrkopieskoch karbonátových, prípadne na plytkých hlinitých aluvialných náplavách na štrkopieskoch. Sú to ľahké a a stredne ťažké pôdy – ľahšie bez skeletu. Hĺbka pôdneho profilu ohraničeného pevnou horninou je nad 60 cm.

Dunaj a Malý Dunaj sú hlavnými regulátormi hladiny podzemnej vody. Výplň Podunajskej panvy tvoria neogénne a kvartérne sedimenty a sú zastúpené štrkami, pieskami a povrchovými hlinami, prevažne piesčitými. Výška podzemnej hladiny vody je 1,5 – 2m pod povrchom terénu.

Územie katastra Dunajskej Lužnej patrí do oblasti s maximálnou zemetrasnosťou 7 M.C.C.

Pravdepodobnosť zemetrasenia je raz za 80 rokov a pri výstavbe je potrebné s tým uvažovať.

Podunajská rovina, na ktorej leží Dunajská Lužná, je najteplejšou oblasťou Slovenska. Má najviac slnečného svitu a je aj najveternejšou oblasťou Slovenska. Podľa pomeru

množstva atmosferických zrážok a množstva vyparenej vody je oblasť Podunajskej roviny najsuchšou na Slovensku. V jarných a letných mesiacoch sa hodnoty výparu a zrážok vyrovnávajú, prípadne výpar presahuje množstvo zrážok. Vyskytujú sa miestne krátkodobé lejáky, ktoré sú síce výdatné, ale rýchlo vsakujú do podlažia, resp. rýchlo odtekajú a územie trpí suchom, preto je potrebné zavlažovanie. Počas krátkodobých lejákov spadne za 24 hodín viac, ako 70 mm zrážok. S týmito hodnotami je potrebné počítať pri zastavovaní väčších plôch. Počet dní so snehovou prikrývkou je malý. Priemerný počet dní dosahuje okolo 35 dní za rok.

(Územný plán Dunajská Lužná)

II.1.4. Využitie krajiny.

Administratívna obec Dunajská Lužná pozostáva z troch katastrálnych území : Jánošíková, Nové Košariská a Nová Lipnica. Celková výmera katastrálneho územia je **2 695,29 hektárov**.

Veľmi vysoké je zornenie poľnohospodárskej pôdy. Zastúpenie trvalých trávnych porastov je príliš málo. Záhrady sú sústredené väčšinou v zastavanej časti územia a len málo ovplyvnia vegetáciu poľnohospodárskej krajiny a pôdochranné vlastnosti pôdy.

Konkrétny podiel jednotlivých pozemkov je uvedený v nasledujúcej tabuľke. Okrem ich konkrétnej veľkosti ukazuje aj zmeny ku ktorým došlo v priebehu uplynulého trinásťročného obdobia.

Sú porovnávané rozmery v roku 1994 a v roku 2008 v jednotlivých katastrálnych územiach a za celú obec tiež.

		Jánošíková	Nové Košariská	Nová Lipnica	Dun.Lužná spolu	%z celk. výmery
		v ha	v ha	v ha	v ha	%z PPF
Orná pôda	1994	1003,55	897,42	448,99	2349,96	97,53
	2008	975,31	892,75	446,98	2315,04	96,08
ROZDIEL		- 28,24	- 4,67	- 2,01	- 34,92	- 1,45
Vinice	1994	0,43	0	0	0,43	0,02
	2008	0	0	0	0	0
ROZDIEL		- 0,43	0	0	- 0,43	- 0,02
Ovocné sady	1994	0	0,62	2,55	3,17	0,13
	2008	26,73	0,6	1,29	28,62	1,18
ROZDIEL		+ 26,73	- 0,02	- 1,26	+ 25,45	+ 1,05
Záhrady	1994	11,89	19,7	14,57	46,16	1,92
	2008	11,66	26,45	15,97	54,08	2,25
ROZDIEL		- 0,23	+ 6,75	+ 1,4	+ 7,92	+ 0,33
Trvalé tráv.porasty	1994	4,91	4,16	0,55	9,62	0,4

	2008	4,81	4,59	0,54	9,94	0,41
ROZDIEL		- 0,10	+ 0,43	- 0,01	+ 0,32	+ 0,01
Poľnohosp.						
pôda	1994	1020,78	921,9	466,66	2409,34	89,39
	2008	1018,51	924,39	464,78	2407,68	89,32
ROZDIEL		- 2,27	+ 2,49	- 1,88	- 1,66	- 0,07
Lesné pozemky						
	1994	19,45	19,69	9,83	48,97	1,81
	2008	19,45	22,28	9,83	51,56	1,91
ROZDIEL		0	+ 2,59	0	+ 2,59	0,10
Vodné plochy	1994	0	3,17	0	3,17	0,12
	2008	0	2,97	0	2,97	0,11
ROZDIEL		0	- 0,20	0	- 0,20	- 0,01
Zastavané plochy						
	1994	38,97	36,83	17,69	93,49	3,47
	2008	62,29	53,95	15,03	131,27	4,87
ROZDIEL		+ 23,32	+ 17,12	- 2,66	+ 37,78	+ 1,4
Ostatné plochy	1994	71,53	51,89	16,9	140,32	5,21
	2008	50,48	29,88	21,53	101,89	3,78
ROZDIEL		- 21,05	- 22,01	+ 4,63	- 38,43	- 1,43
Celkom		1050,73	1033,48	511,08	2695,29	100

Z ornej pôdy ubudlo (– 34,92 ha), najviac v časti Jánošíková (-28,24 ha), ale hlavne v prospech nárastu ovocných sádov (+ 25,45 ha) a záhrad (+7,92 ha).
Viníc bolo aj v roku 1994 málo(0,43 ha), ale v roku 2008 už nie sú žiadne.

Celkový úbytok poľnohospodárskej pôdy nie je veľký. Predstavuje len – 1,66 ha. Plochy, vykazované ako lesné pozemky sa mierne zväčšili (+ 2,59 ha), ale nedá sa vylúčiť, že to bolo iba vo vykazovaní.

Najvýraznejšia zmena je v úbytku tzv.ostatných plôch (-38,43 ha) a v náraste zastavaných plôch (+ 37,78 ha). Najviac sa stávalo v miestnej časti Jánošíková (+ 23,32 ha) a v Nových Košariskách (+ 17,12 ha). V časti Nová Lipnica sa zastavané plochy zmenšili o -2,66 ha.

Keď porovnáme jednotlivé miestne časti, najväčšie zmeny boli v Jánošíkovej :
- ubudlo ornej pôdy (-28,24 ha) a ostatných plôch (-21,05 ha) a
-výrazne sa zväčšili ovocné sady (+26,73 ha) a zastavané plochy (+23,32 ha).

V časti Nová Lipnica bolo najmenej zmien :

- mierne sa zväčšili ostatné plochy (+4,63 ha) a záhrady (+1,4 ha) a
- mierne sa zmenšili zastavané plochy (-2,66 ha)

V Nových Košariskách sa výrazne zmenšili ostatné plochy (-22,01 ha) a skoro podobne sa zväčšili zastavané plochy (+17,12 ha) .

II.2. Obyvateľstvo a osídlenie

II.2.1. Obyvateľstvo

K podrobnej analýze, uvedenej v Zmenách a doplnkoch k územnému plánu obce Dunajská Lužná z roku 2000 doplňujeme nasledovné údaje.

Podľa ščítania ľudu v roku 2001 bývajúce obyvateľstvo sa delilo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia a podľa miesta narodenia nasledovne:

		Pohlavie		
		muži	ženy	spolu
Osoby ekonomicky aktívne	Spolu	811	757	1568
	V %	58,1	49,3	53,5
	na materskej dov. prac.dôchodcovia nezamestnaní	0	61	61
		21	32	53
		84	71	155
Nepracujúci dôchodcovia		160	330	490
Ostatní nezávislí		19	17	36
Deti a žiaci ZŠ		268	264	532
Žiaci a študenti	Spolu	94	94	188
	Z učilíšť	13	6	19
	Zo stredných škôl	42	46	88
	Z vysokých škôl	39	42	81
Ostani závislí nezistení		45	73	118
Úhrn obyvateľov		1397	1535	2932
Narodení v obci súčasného bydliska	Spolu	607	601	1208
	V %	43,5	39,2	41,2

Vzdelanostná štruktúra (obyvateľia nad 15 rokov) :

Základné a stredné bez maturity	47%
Stredné s maturitou	34%
Vysokoškolské	19%

Národnostné zloženie :

slovenská	90%
maďarská	6,7%
česká	1,1%
nemecká	0,6%
rómska	0,3%
ostatné	1,3%

Vierovyznanie obyvateľstva :

rímskokatolícke	71%
evanjelické	9%
ostatné	3%
nezistené	2%
bez vyznania	15%

55,6% ekonomicky aktívnych obyvateľov obce dochádzalo za prácou najmä do Bratislavy(80%), do Šamorína a inde.

Do Dunajskej Lužnej dochádzalo za prácou cca **350** ľudí

(Štatistický úrad SR, 2001)

V roku **2008** Obecný úrad a obci patriace organizácie zamestnávajú spolu **106** občanov :

Obecný úrad	25
Obecný úrad - opatrovateľská služba	13
Základná škola	33
Materská škola	17
Základná umelecká škola	11
Školská jedáleň a vývarovňa	7

(Obecný úrad, máj 2008)

Ku dňu **31.12.2003** bývalo v sídelnom útvare :

3052 obyvateľov, z toho **1601 mužov(52,5%)** a **1451 žien(47,5%)**

Nárast : 120 ľudí za dva roky (priemerne 60/rok)

(brožúra Dunajská Lužná: história a súčasnosť, 2004)

Ku dňu **7.2.2008** bol počet ľudí, prihlásených k trvalému pobytu

3794 a z toho **1822 mužov (48%)** a **1972 žien(52%)**

Nárast : 742 ľudí za štyri roky (priemer 185/rok)

Veková štruktúra tohto počtu obyvateľov je nasledovná :

Veková skupina	Muži		Ženy		Spolu	
	Počet	v%	Počet	v%	Počet	v%
0 - 10	242	6,37	220	5,79	462	12,1
11 – 20	210	5,77	241	6,35	460	12,12
21 – 30	313	8,25	330	8,69	643	16,94
31 – 40	352	9,27	330	8,69	682	17,97
41 – 50	250	6,58	252	6,64	502	13,23

51 – 60	190	5	233	6,14	423	11,14
61 – 70	144	3,79	160	4,21	304	8,01
71 – 80	53	1,39	100	2,63	153	4,03
81 – 90	14	0,36	47	1,23	61	1,6
91 – 99	0	0	4	0,1	4	0,1

Nezamestnanosť nepatrí medzi problémy obce. Podľa údajov z Národného ústavu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, obec Dunajská Lužná mala vo **februári 2008** iba **25** evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Ich kvalifikačná štruktúra bola nasledovná :

vysokoškolské vzdelanie	8 ľudí
stredoškolské s maturitou	6 ľudí
stredoškolské bez maturity	7 ľudí
základne vzdelanie	4 ľudia
Spolu	25 ľudí

Podľa údajov Štatistického úradu SR k 31.12.2001 bolo rozloženie pracovných síl v obci nasledovné :

	Počet zamestnaných	% podiel zamestnaných
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, súvisiace služby	68	4,3
Rybolov, chov rýb	1	0,0
Priemyselná výroba	162	10,3
Energetika	12	0,8
Stavebníctvo	48	3,1
Veľkoobchod, maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	152	9,7
Hotely a reštaurácie	44	2,8
Doprava, skladovanie a spoje	60	3,8
Peňažníctvo a poisťovníctvo	72	4,6
Nehnutelnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	105	6,7

Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	110	7,0
Školstvo	108	6,9
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	90	5,7
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	89	5,7
EA bez udania odvetví	447	28,5
Spolu	1568	100,0

Iniciatíva a aktivita občanov je nadpriemerná. Svedčí o tom aj zoznam aktívnych záujmových, neziskových, mimovládnych organizácií a spolkov, spoločenských, kultúrnych a občianskych združení a politických strán. Na zozname (vid' prílohu) je viac, ako 40 organizácií, ktoré dostávajú z rozpočtu obce ročne spolu **2 000 000 SK** .

Ďalším dôkazom občianskej aktivity je aj množstvo komisií obecného zastupiteľstva a počet ľudí, ktorí v nich pracuje. V ôsmych komisiách je okrem **11 poslancov** zastupiteľstva aj **66 občanov**.

II.2.2. Domový a bytový fond

V územnom pláne a v jeho dvoch zmenách a doplnkoch je domový a bytový fond, vrátane tendencií rozvoja podrobne popísaný.

Bytový fond k 31.12.1997

Trvale obývané byty	Počet bytov	% podiel
Celkom	808	100,0
Z toho		
– v rodinných domoch	544	67,3
- v bytových domoch	264	32,7

Bytový fond k 31.12..2001

ZSJ, SÚ	Byty				% podiel neobývaných domov	
	úhrnom	Trvale obývané		neobývané		
		spolu	Z toho rodinné domy			
			počet	%		
Spolu SÚ	955	856	571	66,7	83	8,7

(zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2001)

Ku dňu **18.8.2008** obec registruje **1108 rodinných domov a 420 bytov v bytových domoch**

Vývoj bytového fondu v retrospektívnom období

Rok	Počet trvale obývaných bytov	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov/1 byt
1961	390	1917	4,92
1970	473	2155	4,56
1980	731	2723	3,73
1991	768	2735	3,56
1999	808	2994	3,71
2001	856	2932	3,43

(zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2001, ÚPN SÚ Dunajská Lužná, 2000)

Veková štruktúra trvale obývaného bytového fondu (údaje k 3.3.1991 a k 31.12.2001):

Byty postavené v období	Počet trvale obývaných bytov				% podiel
	Jánošíková	Nová Lipnica	Nové Košariská	Dun. Lužná	
do r.1919	20	12	8	40	4,7
1920 – 45	33	25	29	87	10,2
1946 – 70	70	73	89	232	27,1
1971 – 80	228	26	83	337	39,4
1981 – 91	41	22	9	72	8,4
1991 - 01				88	10,3
Spolu				856	100,0

(zdroj údajov: Štatistický úrad SR, 2001, ÚPN SÚ Dunajská Lužná, 1998)

V „Zmenách a doplnkoch č. 01/2006“ k územnému plánu sa pre bývanie, (priorita č.1) vymedzujú nasledovné nové rozvojové plochy:

Označenie - zmena/doplnok	Názov lokality	Celková výmera v ha	Poznámka
Z2	Jánošíková	5,21	
Z4	Jánošíková-juh	1,32	
Z6	N. Košariská-sever	0,45	
Z10	Jánošíková	1,05	
Z11	Jánošíková	9,48	
D2	N. Košariská-sever	39,82	
D3	N. Košariská-sever	3,69	
D4	N. Košariská-sever	10,12	
D5	N. Košariská-východ	21,05	

Spolu : 92,19 ha

Okrem týchto plôch sa pre bývanie kombinované s inými hlavnými funkciami vymedzujú ešte ďalšie rozvojové plochy :

Označenie - zmena/doplnok	Názov lokality	Celková výmera v ha	Poznámka
Z3	Jánošíková	1,52	komb. s obč. vybav.
Z8	N. Košariská-juh	13,28	komb. s agroturistikou a rekreáciou
Z9	Jánošíková	3,59	komb. s obč. vybav.
D8	Jánošíková-juh	11,36	komb. s obč. vybav.
D19	Jánošíková-východ	35,30	komb. s agroturistikou a rekreáciou

Spolu : 65,05 ha

Kapacita nových rozvojových plôch vyplývajúcich zo „Zmien a doplnkov č. 01/2006“ je spolu 1330 bytových jednotiek (1095 + 235). Pri obložnosti 3 obyv./ byt. j. je kapacita uvedených rozvojových plôch **3990** obyvateľov.

Označenie - zmeny	Kapacita (počet byt. j.)	Označenie - doplnky	Kapacita (počet byt. j.)
Z2	50	D2	450
Z3	20	D3	40
Z4	20	D4	120
Z6	5	D5	250
Z8	50	D8	35
Z9	10	D19	200
Z10	30		
Z11	50		
Spolu zmeny	235	Spolu doplnky	1095

Po pripočítaní k návrhovému stavu pôvodného riešenia územného plánu obce, ktorý bol stanovený na 9200 obyvateľov (2914 – stav z r.1994 + 6286 – návrh), sa návrhový počet obyvateľov zvyšuje na **13190** obyvateľov (9200 + 3990). Tento počet sa vzťahuje k novému návrhovému obdobiu platnosti územného plánu, t.j. do roku 2030.

II.3. Občianska vybavenosť

II.3.1. Obchody a služby

Obec má nasledovnú sieť obchodov :

Typ prevádzky	Počet
Potraviny	5
Mäso-údeniny	2
Pekáreň	1
Predaj vajec	1
Rozličný tovar	1
Ovocie, zelenina	1
Predaj vína	1
Svietidlá	1
Kvetinárstvo, darčkové predmety	1
Záhradkárske potreby, rezané kvety	1
Rybárske potreby	1
Počítače	1
Chovateľské potreby	1
Stavebniny	1
Novinový stánok	1
Stávková kancelária	1

Sieť služieb :

Typ prevádzky	Počet
Umelecké kováčstvo, zámočníctvo	6
Zámočnícka výroba	2
Nábytok, interiéry, stolárstvo	2
Sklenárstvo	1

Dekorovanie skiel, tónovanie autoskiel	1
Voda, plyn, kúrenie	1
Stavby na kľúč, stavebné práce	1
Oprava obuvi	1
Oprava televízorov	1
Videopožičovňa	1
Zlatníctvo	1
Kaderníctvo	3
Kozmetika, pedikúra	1
Manikúra, pedikúra	1
SOLÁRIUM	1
Masérske služby	1
Záhradná architektúra	2
Elektromontážna inštal.+poradenstvo	1
Autobazár	1
Autoklapiarska dielňa	3
AUTO KIA servis a predajňa	1
Pneuservis	1
Druhotné suroviny	1
Zmrzlina	1
Reštaurácia/ Pohostinstvo	13

(Obecný úrad D.L., 2008)

II.3.2 Školstvo :

Vďaka kronike niekdajšej obce Schildren/ Dénesd, dnešná časť Jánošíková je známe, že po vzniku 1. Československej republiky tu už boli štyri triedy ľudovej školy s vyučovacím jazykom nemeckým.

V slovenskom jazyku sa začalo vyučovať až po ukončení 2.svetovej vojny. Nárastom počtu školopovinných detí sa postavili dve ďalšie vyučovacie miestnosti a v šesťdesiatych rokoch sa vybuodovali dva pavilóny novej školy.

V školskom roku 1945-46 bola zriadená národná škola s vyučovacím jazykom slovenským

v bývalej budove kláštora sestier sv. Kríža vo vtedajšej obci Jánošíková. Prvým riaditeľom školy bol Dominik Matula. Vo vyučovacej práci mu pomáhal jeden učiteľ a dve rádové sestry. Rádové sestry vyučovali do roku 1949. V tejto škole boli len 4 triedy a tieto časom pre postupujúce triedy do vyšších ročníkov nepostačovali

V roku 1953-54 bola v obci slávnostne otvorená plnoorganizovaná osemročná stredná škola. Prvým riaditeľom sa stal Pavel Hudec, ktorý býval v susednej obci Rovinka. Keďže školu navštevovali žiaci zo susedných obcí Rovinka a Kalinkovo, počet žiakov stúpala a v ročníkoch 6.-8. sa vytvárali dve paralelné triedy A a B. Budova školy sa v roku 1954 rekonštruovala a rozšírila o dve triedy. Bolo v nej už 6 tried. Naďalej sa vyučovalo i v starej škole pri evanjelickom kostole a jedna trieda bola umiestnená v budove pri kaplnke sv. Martina v časti Nové Košariská (súp. č. 62). Táto budova bola na školskú triedu prerobená z pôvodného hostinca.

Prvé správy o zriadení nemeckej evanjelickej školy pri farnosti v bývalom Mischdorfe a dnešných Nových Košariskách sú z roku **1793**. Prvým učiteľom bol **Ondrej Zilchart**, ktorý zastával svoje miesto od roku 1793 do roku 1809. Škola bola v roku 1870 obnovená, ako jednotriedna a v roku 1905 prestavaná.

Nová Lipnica začala písať kroniku v roku 1960 a popisuje udalosti iba od roku 1944.
(Kronika obce D.L.)

Materská škola

Materská škola v Dunajskej Lužnej s právnou subjektivitou vznikla v roku 2002 zlúčením troch materských škôl v obci. Teraz je umiestnená v dvoch objektoch na Brezovej ulici č. 738, tri triedy a na Lipnickej ulici jeden a pol triedy .

Materskú školu navštevuje 120 detí, o ktoré sa stará 11 kvalifikovaných učiteliek a 4 správne zamestnankyne. Kapacita MŠ je plne vyťažená. V roku 2007 nevedeli umiestniť 19 detí, v roku 2008 už 28, preto sa uvažuje o jej rozšírení prístavbou k jestvujúcim budovám, alebo výstavbe novej MŠ.

Aktivity: návšteva bábkových predstavení, besiedky – Mikuláš, Vianočná besiedka, karneval, Deň matiek, rozlúčka s predškólakmi, návšteva I. ročníka ZŠ, koncert ZUŠ, škola v prírode, plavecký výcvik...

Voliteľné krúžky: nemčina, angličtina, ľudový tanec, náboženstvo, výtvarný krúžok.

Okrem nedostatku priestorov im robí problém starostlivosť o budovy, vykonávaná aj na úkor pedagogickej činnosti.

Radi by realizovali množstvo návrhov na zlepšenie podmienok pre deti a na ďalšie skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tak ako to sformulovali v Konceptii rozvoja MŠ z r.2007.

Základná škola

Od 1. júla 2002 je zriaďovateľom základnej školy obec Dunajská Lužná. Je spádovou školou, ktorú v súčasnosti navštevujú deti aj z okolitých obcí Miloslavov, Kalinkovo, Hamuliakovo, Rovinka a Šamorín. Maximálnou kapacitou školy je 500 žiakov.

Súčasťou školy je školský klub s dvoma oddeleniami pre 60 detí.

Pedagogický kolektív má 26 členov.

Počet žiakov zapísaných do 1.ročníka z roka na rok stúpa. V školskom roku 2005/06 a 2006/07 to bolo v priemere plus desať žiakov.

Základnou filozofiou školy je vytvoriť také podmienky, aby záujem o školu neustále stúpал.

100%-ná úspešnosť prijatia ich žiakov na stredné školy potvrdzuje, že sa im to darí.

V mesiaci február 2005 sa všetci žiaci 9. roč. zúčastnili povinného celoslovenského zisťovania úrovne vedomostí z profilových predmetov slovenský jazyk a matematika. V oboch predmetoch mali lepšie výsledky, ako bol celoslovenský priemer.

Profilový predmet	Priemer v SR	Priemer v ZŠ Dunajská Lužná
Slovenský jazyk	79,5 %	85,5 %
Matematika	65,1 %	71,1 %

Od školského roku 2007/2008 zaviedli povinné vyučovanie druhého cudzieho jazyka.

Škola vykazuje veľmi dobré výsledky aj v mimoškolských aktivitách. Dosahujú dobré výsledky v mimoškolských, regionálnych i okresných vedomostných, umeleckých i športových súťažiach. Podporujú činnosť 17 záujmových krúžkov a útvarov na škole.

Sú dlhodobo úspešní aj v projektových aktivitách, ako:

-Zdravá škola, Infovek, Európa v škole, Socrates, Správaj sa normálne, Prevencia chybného držania tela, Otvorená škola, Zelená škola a ďalšie.

Environmentálna výchova a nadväzujúce aktivity sa zabezpečujú na škole už dlhé roky . Je to už ušľachtilá tradícia, pri zrode ktorej stálo Komunitné environmentálne združenie- Dunajská Lužná a vtedajšia Komisia pre životné prostredie a verejný poriadok obecného zastupiteľstva ešte v roku 1998.

Vedenie školy vypracovalo Konceptiu rozvoja základnej školy na školské roky 2007/08 až 2012/13, ktorá formuluje úlohy vedenia školy i obce v oblasti výchovno-vzdelávacej, v mimoškolskej činnosti a v oblasti materiálno- technickej.

Medzi najzávažnejšie patrí :

vybudovanie spájacích priestorov medzi budovami školy,
zateplenie budovy,
rekonštrukcia toaliet,
vybudovanie jazykovej učebne, archívu a knižnice,
rekonštrukcia osvetlenia v triedách a na chodbách.

Základná umelecká škola

Začala písať svoju históriu 1.septembra 1990. Zriaďovateľom školy je obec Dunajská Lužná. Prenajíma si priestory v základnej škole. Šesť menších učební pre individuálne vyučovanie, tri väčšie pre skupinové a jedna miestnosť pre počítačovú grafiku. Chýba príručný sklad.

Škola má 13 učiteľov a 201 žiakov

Ponúka päť učebných odborov :

-hudobného: klavír, keyboard, akordeón, gitara, zobcová flauta, sólový a komorný spev

-tanečného:klasický, ľudový, a moderný tanec, folklórny súbor "Prvosienka" pri ZUŠ

-výtvarného: kresba, maľba, grafika, priestorové práce z rôznych materiálov,

-počítačová grafika aj pre dospelých

-literárno-dramatického: prednes poézie a prózy, dramatická slovesnosť, malé javiskové formy

Okrem vyučovania majú aj verejné aktivity. Robia hudobné koncerty v kostoloch a čakajú na ukončenie miestneho kultúrneho domu a na kvalitný koncertný klavír .

Nedarí sa im založiť spevácky zbor.

V roku 2005 vydali vlastné CD k 15.výročiu založenia školy. Nahrávka sa uskutočnila v priestoroch ZUŠ.

Za uplynulé roky žiaci školy reprezentovali obec na mnohých súťažných podujatiach a najmä výtvarný odbor a počítačová grafika zaznamenali pozoruhodné úspechy aj v zahraničí.

II. 3.3. Zdravotníctvo

Centrálne zdravotné stredisko obec nemá . Základnú lekársku starostlivosť obyvateľom obce Dunajská Lužná, ako aj spádovej obci Miloslavov zabezpečuje sedem zdravotných zariadení, (z ktorých päť sídli v administratívnej budove poľnohospodárskeho družstva), jedno rehabilitačné centrum a jedna lekáreň.

Lekári:

Praktická lekárnica pre dospelých MUDr. Anna MARTINCOVÁ

sídlí pri lekární VADEMECUM v budove pri Obecnom úrade v Dunajskej Lužnej

Všeobecný lekár pre deti a dorast MUDr. Drahomíra MATEJKOVÁ

sídlí v budove Poľnohospodárskeho družstva v časti Nové Košariská

Ženský lekár MUDr. Ľudovít JANEK a MUDr.Maličkajová

sídlí v budove Poľnohospodárskeho družstva v časti Nové Košariská v zdravotníckej spoločnosti CARE, spol. s.r.o

Ambulancia urologická MUDr. Timko DRAKÚL

sídlí v budove Poľnohospodárskeho družstva v časti Nové Košariská v zdravotníckej spoločnosti CARE, spol. s.r.o

Očná ambulancia MUDr. Marián HALÁS, CSc.

sídlí v budove Poľnohospodárskeho družstva v časti Nové Košariská v zdravotníckej spoločnosti

CARE, spol. s.r.o.

Zubný lekár - stomatológ MUDr. František PECHO

sídlí v budove Poľnohospodárskeho družstva v časti Nové Košariská

MUDr. Božena REŽUCHOVÁ

sídlí v budove ZŠ

MUDr. Martin JAKUBEK

sídlí na Jánošíkovej ul. č. 653

V časti Nová Lipnica, v areáli nemocnice sa nachádza špecializovaná

Rehabilitačná nemocnica TETIS, s r.o. Zabezpečuje komplexnú rehabilitačnú starostlivosť na detskom lôžkovom FRO pre deti od narodenia do 18 rokov s neurologickými a ortopedickými diagnózami, poúrazovými stavmi, väčšinou v sprievode rodiča, s celoslovenskou pôsobnosťou.

Lekáreň VADEMECUM – sídlí pri ambulancii praktickej lekárky pre dospelých

Veterinárny lekár - MVDr. Belko má sídlo v časti Nová Lipnica

II.3.4. Sociálne služby

V časti Nové Košariská pracuje **Charitný domov pre rehoľné sestry** s kapacitou 80 miest.

V roku 2003 bolo v obci svojpomocne vybudované **Domovské vzdelávacie centrum** pre chovancov detských domovov vo veku 18-25 rokov.

V roku 2004 bol otvorený **Denný stacionár** pre seniorov, zriadený obcou, s celodennou starostlivosťou.

Obec prevádzkuje aj **opatrovateľskú službu**.

Občianske združenie OMAPO už deviaty rok poskytuje sociálnu službu – prepravu - **sociálny taxík** pre občanov so zdravotným postihnutím, pre dôchodcov a pre rodičov s deťmi z obcí Dunajská Lužná, Miloslavov, Kalinkovo a Hamuliakovo.

II.3.5. Kultúra

Obec je známa svojim bohatým kultúrnym – spoločenským životom a úctou k historickým, kultúrnym a náboženským tradíciám.

Kvôli rekonštrukcii miestneho kultúrneho strediska je dočasne pribrzdený, ale práce čoskoro končia a kultúrne stredisko poskytne po rekonštrukcii výrazne lepšie možnosti, ako predtým.

Obec je medzinárodne známa tristoročnou tradíciou umeleckého kováčstva a kováčskym dvorom Hefaiston s expozíciou umeleckého kováčstva a prírodnou galériou rezbárskeho umenia.

Celosvetovo je obec známa významným mohylovým pohrebiskom a sídliskom zo staršej doby železnej. Táto archeologická lokalita sa nedostatočne využíva na rozvoj cestovného ruchu

Stopy po tejto dávnej civilizácii ohrozuje intenzívna bytová výstavba, ktorá môže čoskoro zakryť lokalitu. .

V obci sa nachádzajú nasledovné objekty zapísané v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok:

- evanjelický kostol a.v. v miestnej časti Nové Košariská z roku 1814
- rímsko-katolícky kostolík sv.Martina tiež v časti Nové Košariská z 13.storočia
- rímsko-katolícky kostol Povýšenia sv.Kríža v časti Jánošíková z roku 1797
- Hornožitnoostrovská protipovodňová hrádza Z konca 19.storočia

Medzi tradičné významné a atraktívne podujatia každoročne patria:

- víťanie Nového roku ohňostrojom
- ukončenie fašiangov babským bálom a pochovávaním basy
- slávnosť stavania mája
- celoobecné oslavy Dňa matiek
- deň detí spojený so zábavnými hrami
- na kolesách proti rakovine a benefičný koncert „ Nájdi svoju nádej“
- medzinárodné rómske kováčske sympóziium
- púť k Madonne Žitného ostrova
- sympóziium rezbárskeho umenia
- výstava ovocia a zeleniny
- beh Terryho Foxa
- dunajskolužnianské trhy spojené s hodovými slávnosťami
- oslavy sviatku sv.Martina
- vianočné stretnutie dôchodcov

V oblasti kultúry pracujú nasledovné záujmové združenia :

- dychovka Lužanka
- spevácky zbor Archa
- spevácky zbor Ekumena
- súbor mažoretiek
- mládežnícky zbor Domingo
- detský spevácky súbor Lupienok
- tanečná skupina žien
- spevácka skupina mužov

Obec má aj svoju knižnicu počtom kníh, presahujúcich 6 000.

II.3.6. Šport a rekreácia

II.3.6.1. Šport

Ďalší dôkaz mimoriadnej aktivity občanov obce. Celkový počet organizovaných športovcov presahuje 400 ľudí.

Zoznam jednotlivých klubov:

- OFK-Obecný futbalový klub bol založený v roku 1921.
Má sedem družstiev: - A mužstvo
- Dorast

- Starší žiaci
- Mladší žiaci
- Prípravka
- Ženy
- Old boys
- Tenisový klub
- OŠK stolný tenis - A družstvo, B družstvo
- Hokejbalový klub
- Bikrosový oddiel
- Lukostreľba
- Streľba
- Poľovnícka spoločnosť
- Spolok priateľov historických vozidiel
- ZO chovateľov poštových holubov
- Rehabilitačné cvičenie žien
- Oddiel cvičenia pre ženy
- ŠK BMX, o.z.
- Viktoria SPORT Team
- ZO Slovenského rybárskeho zväzu

Zoznam športovísk:

- Dve trávnaté ihriská
- Mini ihrisko s umelým trávnikom
- Tenisové kurty
- Bikrosový areál
- Strelnica
- Volejbalové ihrisko v areáli ZŠ
- Telocvičňa ZŠ
- Cyklistická cesta na hrádzi Dunaja

V rámci projektu „Otvorená škola“ sú v areály ZŠ prístupné ihriská a telocvičňa.

V prieskume verejnej mienky občania pociťujú nedostatok ihrísk a parkov pre deti.

II.3.6.2. Rekreačia

Okrem ponúk rekreačného športu obec má mimoriadne podmienky aj pre rekreáciu. Využíva ich nedostatočne, napriek tomu, že aj BSK počítá s Dunajskou Lužnou ako jedným z centier prímestskej rekreácie pre Bratislavu.

V letnej sezóne sa na kúpanie využívajú štrkoviská v katastrálnom území Rovinka a Nové Košariská a nie len pre vlastných obyvateľov, ale aj pre návštevníkov z Bratislavy. Sú dobre prístupné aj zo železničnej stanice Nové Košariská. Vybavenosť týchto umelých jazier je doteraz nedostatočná. Nie sú pripravené plniť svoju úlohu v cestovnom ruchu. Obec nie pripravená na rozvoj cestovného ruchu.

Blízkosť vodného diela sa doteraz nevyužíva a nie sú známe ani predstavy o využití v budúcnosti.

V katastrálnom území Dunajská Lužná sú ešte dve lokality, vhodné pre rekreačné účely. Jednou z nich je Piesková jama, kde by bolo možné využiť súčasnú vodnú plochu, ako letné kúpalisko s perspektívnou možnosťou vybudovania termálnych kúpeľov s celoročnou prevádzkou po navŕtaní termálneho vrtu.

Druhá lokalita je za ochrannou hrádzou, kde by sa mohol vybudovať obecný rekreačný park.

Ďalšou, perspektívnou možnosťou by bolo sprietočnenie vyschnutých ramien Dunaja,

ekoturistika, ako i využitie ďalších existujúcich i potenciálnych možností obce v rozvoji cestovného ruchu.

II.3.7. Úrady a inštitúcie

Obec je kohéznym pólom rastu v záujmovom území inovačného pólu rastu celoštátneho až medzinárodného významu.

Sídli tu **Obecný úrad** spolu s matričným úradom a **Spoločný stavebný úrad**.

Obec má svoj **poštový úrad – Slovenská pošta** a.s., ktorej predchodca vznikol pred viac, ako sto rokmi, v roku **1896**, po ukončení železničnej trasy Bratislava – Komárno. Železničná stanica Nové Košariská je z centra obce vzdialená cca 1,5 km a nie je prepojená s autobusovou dopravou.

V obci sídli pobočka **VÚB** banky .

II.3.8. Občianske iniciatívy

Iniciatíva a aktivita občanov je nadpriemerná. Svedčí o tom aj zoznam aktívnych záujmových, neziskových, mimovládnych organizácií a spolkov, spoločenských, kultúrnych a občianskych združení a politických strán.

Ku dňu 25.1.2008 obecný úrad registroval celkom **39** spoločenských, kultúrnych a občianskych združení.

Okrem už uvedených kultúrnych 7 združení sú to :

- Domovské vzdelávacie centrum, nezisková organizácia
- Hokeybalový klub
- CHARTIKANO, občianske združenie
- Jednota dôchodcov na Slovensku
- Slovenské misijne hnutie – klub D.Lužná
- Kongregácia sestier Dominikánok
- Linka BOX:SK, občianske združenie
- Mažoretky seniorky
- Mertuš Juraj – Rezbárske sympóziu
- Miestny odbor Matice slovenskej
- OMAPO, občianske združenie
- Materské centrum OSTROVČEK
- Poľovnícka spoločnosť PRIDUNAJSKO
- Miestny spolok Slovenského červeného kríža
- Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu, oz
- Slovenský zväz žien
- Stolno-tenisový oddiel
- Rehabilitačné cvičenie žien
- Dynamic TAEKWON-DO club
- Tenisový klub Dunajská Lužná
- Spolok historických vozidiel
- Viktória SPORT Team
- Združenie detí a mládeže OSTROV
- ZO chovateľov poštových holubov
- Slovenský zväz záhradkárov ZO 6-37
- OFK občianke združenie Dun.Lužná
- Oddiel cvičenia pre ženy

- Karpatsko-nemecký spolok
- Senior klub
- Spolok rodákov M.R.Štefánika-pobočka D.Lužná
- Spevácky zbor mužov
- Liga proti rakovine plus
- ŠK BMX, občianske združenie
- SILVERGYM klub

Obec každý rok podporuje tieto organizácie z rozpočtu obce .

Ďalším dôkazom občianskej aktivity je aj množstvo komisií obecného zastupiteľstva a počet ľudí v nich pracujúcich.

V ôsmich komisiách je okrem **11 poslancov** zastupiteľstva aj **66 občanov**.

II.4. Dopravná a technická infraštruktúra

II.4.1. Doprava

Dopravná a technická infraštruktúra je podrobne riešená v Zmenách a doplnkoch územného plánu č.1/2006, preto tu uvedené iba základne informácie.

Širšie dopravné vzťahy

Obec Dunajská Lužná je súčasťou okresu Senec, ktorá má k dispozícii tieto dopravné systémy – cestnú, železničnú a cyklistickú dopravu. Na území samotnej obce je však k dispozícii len cestná a cyklistická doprava. Okrajom katastrálneho územia obce prechádza železničná trať Bratislava – Komárno a lodná doprava po Dunaji,

Cestná doprava

Obec leží na ceste I. triedy č. 63, ktorá tvorí jej dopravnú os a zároveň je významnou dopravnou tepnou južného Slovenska. Prechádza Žitným ostrovom na trase Bratislava - Šamorín - Dunajská Streda - Komárno - Štúrovo. Jej význam umocňuje aj pripojenie troch hraničných priechodov do Maďarska v Medved'ove, Komárne a Štúrove. Tak významný cestný ťah má vysoký podiel tranzitnej dopravy s nepriaznivým dopadom na životné prostredie všetkých miest a obcí ležiacich na jeho trase, najmä však v obciach pred Bratislavou.

Na cestu I/63 sa v obci pripájajú cesty III. triedy, spájajúce ju s bližšími i vzdialenejšími obcami regiónu. C. III/0632 regionálneho charakteru spája obec so sídlom okresu - mestom Senec, a keďže prechádza popri jazerách obce má aj turistický význam. C. III/0634 lokálneho významu spája obec Dunajská Lužná s obcou Alžbetin Dvor a c. III/0635, tiež lokálneho významu, spája obec s obcami Kalinkovo a Hamuliakovo.

Intenzita na ceste I/63 v smere na Bratislavu už dnes dosahuje v raňajšom špičkovom období hranicu jej priepustnosti - tvoria sa tu niekoľko kilometrové rady áut pred svetelne riadeným priechodom.

Jediným definitívnym riešením je vybudovanie cestného obchvatu v rámci už dávno plánovanej rýchlostnej komunikácie R7.

Trasa plánovanej R7 z Bratislavy do Košíc vedúca južným Slovenskom je dnes v priestore Dunajskej Lužnej a Rovinky spracovaná v dvoch variantoch – južnom a severnom .

Zmeny a doplnky Územného plánu rozvoja č.1/2006 núkajú aj ďalšie , prechodné riešenie presunom časti automobilovej dopravy z c. I/63 určitými stavebnými úpravami na paralelnú cestu č. II/572.

Bolo by potrebné vybudovať úsek dlhý 5,5 km a plánované náklady by predstavovali 150 miliónov SK.

Železničná doprava

Okrajom katastrálneho územia prechádza železničná trať Bratislava Pod. Biskupice – Komárno so zastávkou vzdialenou od centra obce cca 2 km. Pre spojenie obce s ostatným územím štátu plní táto trať so zastávkou dnes len okrajovú funkciu .

Cyklistická doprava

Po hrádzi Dunaja vedie z Rakúska cez Slovensko s pokračovaním na Kalinkovo a Hamuliakovo, kde sa pripojí na Medzinárodnú dunajskú cyklistickú cestu. Na jej trasu sa pripájajú bočné cyklistické trasy vedúce do územia. Cez obec je navrhnutá cyklistická trasa z rekreačného územia Senec cez Novú Dedinku, Tomášov, Studené s pokračovaním na Kalinkovo a Hamuliakovo, kde sa pripojí na Medzinárodnú dunajskú cyklistickú cestu

Statická doprava

Kapacitnejšie odstavné plochy sa nachádzajú v centre obce pred objektom kultúrneho strediska a obecného úradu, ako aj ďalších objektoch vybavenosti. Pre krátkodobé príležitostné odstavovanie vozidiel sa v ostatných častiach obce využívajú krajnice a lokálne rozšírenia miestnej komunikácie.

V obytných častiach je odstavovanie vozidiel riešené na vlastných pozemkoch rodinných domov alebo v garážach. Keďže sa v obci nenachádzajú žiadne zariadenia OV s vyššími prevádzkovými kapacitami, súčasný stav vcelku vyhovuje nárokom na statickú dopravu.

Nemotoristické dopravy

Hlavná pešia trasa vedie pozdĺž cesty I/63 a pozdĺž Košariskej ul., okolo ktorých je sústredená väčšina vybavenosti obce. Chodníky pre peších sú vybudované pozdĺž tohto prietahu zastavaným územím obce. V niektorých úsekoch majú chodníky nevyhovujúce šírkové parametre alebo celkom chýbajú. Vzhľadom k pomerne vysokej intenzite premávky môže v týchto úsekoch dochádzať ku kolíziám pešej a motorizovanej dopravy. Keďže cesta I/63 vedie stredom obce a rozdeľuje zastavané územie na dve približne rovnaké časti, dochádza k viacnásobnému križovaniu peších trás a cestnej komunikácie.

Cyklistické trasy nie sú dnes na území obce zriadené, hoci bicykel je jedným z dôležitých prepravných prostriedkov v obci. Cyklistická doprava je dnes zastúpená najmä ako doprava všedného dňa.

Pre rekreačnú cyklistickú dopravu bola vybudovaná cyklistická cesta na hrádzi inundačného územia. Táto trasa sa napája na Medzinárodnú dunajskú cyklistickú cestu v Hamuliakove a bude súčasťou trasy zo Senca až po Hamuliakovo.

(Zmeny a doplnky k územnému plánu č.1/2006)

II.4.2. Technická infraštruktúra